

[Handelsministeren.]

institutioner, direktoratet for patent- og varemærkevæsenet, statsprøveanstalten, standardiseringsrådet og de teknologiske institutter, vil fondet kunne etablere et værdifuldt samarbejde.

At de problemer, der er forbundet med den fra flere sider efterlyste teknologiske samordning, ikke er løst hermed, er regeringen naturligvis klar over. Men jeg mener, at der med dette lovforslag er taget et skridt i den rigtige retning, hvis man ved teknologi forstår den proces, hvorigennem den tekniske forsknings resultater udnyttes til erhvervsmæssige fremskridt.

Med det nu fremsatte forslag om oprettelse af Fondet til fremme af teknisk og industriel udvikling søges dette formål fremmet. I forhold til det bestående fond vil virkefeltet blive udvidet, dels således at bistanden til forsknings- og udviklingsarbejdet i danske erhvervsvirksomheder vil kunne ydes også på anden måde end som lån, dels således at bistanden udvides til også at kunne omfatte andre led i innovationsprocessen. Dette gælder således de ofte meget nødvendige markedsundersøgelser, før et udviklingsarbejde sættes i gang, og en række af de konstruktions- og modningsarbejder, afprøvninger, formgivning og eventuel udvikling og konstruktion af særligt produktionsudstyr m. v., som i forbindelse med frembringelse af et forskningsresultat er nødvendige for at kunne udnytte dette kommercielt. Bistanden skal derimod ikke kunne udstrækkes til også at omfatte den egentlige anlægs- og driftsfinansiering, hvortil der eventuelt vil kunne ydes støtte gennem anden lovgivning.

Som et middel til fremme af den industrielle og tekniske udvikling skal fondet også kunne yde bistand ved indgåelse af udviklingskontrakter. Herved forstås, at fondet indgår aftale med en virksomhed, et forskningslaboratorium el. lign. om udvikling for fondets regning og risiko af et nyt produkt, et nyt materiale eller en ny produktionsproces, som det anses for gavnligt for samfundet at få udviklet. Initiativet til indgåelse af en udviklingskontrakt kan både udgå fra fondet selv og fra anden side. Initiativet kan således komme eller påkaldes fra en offentlig institution, der herigennem kan få udviklet et produkt,

der opfylder særlige formål, specifikationer el. lign., et produkt, som vedkommende institution er bruger af og derfor ønsker sat i produktion. Arbejdsfeltet er her overordentlig stort — hospitaler, skoler, militær, trafik m. v.

Det drejer sig her om en form for forberedelse og tilrettelæggelse af det offentlige indkøb, som der i dag kun gøres brug af i ringe omfang i Danmark, dels fordi der ikke er tradition herfor, dels fordi de indkøbende styrelser ikke mener at kunne afsæ midler til et udviklingsarbejde, som naturligvis altid vil være forbundet med en vis risiko. Erfaringer fra andre lande, hvor fremgangsmåden med udviklingskontrakter i forbindelse med offentlige køb er mere udbredt end her i landet, viser, at der er grund til at tro, at fondet på dette område kan gøre en gavnlig indsats, selv om jeg er klar over, at det er en vanskelig opgave, og at det vil tage sin tid at vinde forståelse for systemet.

Som et stort nyt felt, der her åbner sig, vil jeg i øvrigt gerne pege på forureningsproblematikken. Der vil her blive påkaldt en bred indsats fra det offentlige i forureningsbekæmpelsen. Også hertil er forskning og teknik nødvendig, og på mangfoldige områder vil der blive brug for ved forskning og udvikling at få tilvejebragt de rette midler og metoder til disse formål. Jeg så meget gerne, om fondet fik en central betydning ved formidlingen af det nødvendige samarbejde mellem industrien og det offentlige ved løsningen af denne opgave.

Naturligvis vil udviklingskontrakter også kunne komme på tale uden for det område, hvor det drejer sig om produkter, der købes af det offentlige. Formålet vil også kunne være at udvikle produkter, der kan danne basis for nye produktions- og brug uden for den offentlige sektor. Initiativet til sådanne udviklingskontrakter vil kunne udgå fra erhvervsvirksomheder, teknikere, opfindere og efter omstændighederne fra fondets bestyrelse. Det er naturligt at forudsætte, at fondet i sådanne tilfælde sikrer sig en andel af den mulige gevinst.

Efter forslaget er der endvidere åbnet mulighed for, at fondet kan tegne aktier i danske selskaber, hvis virksomhed er afhængig af udviklingsarbejde, når en sådan form for bistand findes mest hensigtsmæs-